

вання п'ятирічного терміну призначення суддів) та передбачається зайняття посад суддями лише безстроково; - усувається політична складова у вирішенні питання щодо надання згоди на затримання судді або утримання його під вартою чи арештом до винесення обвинувального вироку судом (відповідне повноваження Верховної Ради України передається до повноважень Вищої ради правосуддя); - передбачається запровадження інституту функціонального (обмеженого) імунітету судді, за якого забороняється притягнення судді до кримінальної відповідальності за викладену в судовому рішенні правову позицію, за ухвалене ним судові рішення, за винятком вчинення злочину або дисциплінарного проступку, однак, при цьому суддя нестиме юридичну відповідальність на загальних засадах за дії, вчинені поза професійною суддівською діяльністю; - запропоновані зміни у системі судоустрою, зокрема утворення нового Верховного Суду та інших судів. Систему судоустрою складатимуть місцеві суди, апеляційні суди і Верховний Суд. Для розгляду окремих категорій справ в системі судоустрою будуть діяти вищі спеціалізовані суди. У складі Верховного Суду діють п'ять структурних підрозділів: Велика Палата Верховного Суду, Касаційний адміністративний суд, Касаційний господарський суд, Касаційний кримінальний суд, Касаційний цивільний суд, а сам Верховний Суд буде створений на конкурсних засадах як новий найвищий суд у системі судоустрою України. Законопроект також передбачає створення місцевих окружних судів, апеляційних судів у відповідних округах тощо; - удосконалено основи правового статусу відповідних органів у системі судоустрою, зокрема передбачено перерозподіл повноважень між Вищою кваліфікаційною комісією суддів України та новим конституційним органом – Вищою радою правосуддя. Так, ВККС відповідатиме за добір на посади суддів, кваліфікаційне оцінювання, проведення конкурсів на зайняття вакантних посад суддів та суддівську освіту, а вичерпний перелік повноважень та порядок роботи Вищої ради правосуддя буде передбачено у Законі України «Про Вищу раду правосуддя»; - удосконалено процедури формування та оновлення суддівського корпусу, зокрема: проведення кваліфікаційного оцінювання, яке проводитиметься за критеріями компетентності (професійної, особистої, соціальної тощо), удосконалюються вимоги до змісту суддівського досьє, впроваджуються нові механізми стимулювання забезпечення добросесної поведінки суддів та залучення громадськості до таких процедур. Разом з цим, передбачено запровадження нових підстав для звільнення судді (наприклад, порушення суддею обов'язку підтвердити законність джерела походження майна), спрощено процедуру звільнення судді та чітко визначено підстави, за яких Вища рада правосуддя може ухвалити рішення про звільнення судді.

Отже, реформування судової системи покликане сприяти створенню умов для забезпечення реального захисту прав та свобод людини і громадянина, що зумовленого системним, ефективним і логічним взаємозв'язком судової, законодавчої і виконавчої гілок державної влади.

УДК:345.71

СУЧАСНІ АСПЕКТИ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Логвиненко М.І., канд. юрид. наук, доцент
Сумський державний університет, ННІ права, Україна

Учасник конференції

The article discusses the role of training, retraining and advanced training of the National Police officers, as a prerequisite for effective reform of the organs of the Internal Affairs of Ukraine, in particular the formation of them in the system of the National Police, as a body of the new European standard. A key role in the formation of the body belongs to the human component, namely the personnel. Formation of a highly skilled corps of the experts and the conscious individuals of the police should be the basis of the newly established law enforcement agency. It is determined that the legal regulation of the professional requirements for police officers shall include, in addition requirements of legal personality and personal qualities of these persons. The author investigated the features of work of personnel in the structure of the National Police, namely their training, retraining, professional development, and the role of each of these elements of the staff to ensure the formation of highly professional collective of employees. During the research it was established that the training of future police officers, starting with the training institutes should include psychological and moral component that should form conscious person who is ready to meet different situations during his professional activity. Departmental regulations provides initial training of the persons who first entered the service in the police and training for employees and retraining, advanced training, internships, etc. Each of these elements allows providing the bodies of the National Police with the highly professional officers, but it needs more governmental financing and proper planning of the work, so that each employee could regularly pass these stages. Formation of the professional police corps is a way to increase the level of public confidence in the National Police as an effective institution that can really stand in defense of human rights and fundamental freedoms of man and the citizens, with forming the civil society, legal and social state.

Keywords: training, continuing education of the police training, retraining, specialization, internships.

Обравши, абсолютно новий вектор розвитку та становлення принципово нового інституту поліції європейського зразка, сервісно-обслуговуючого типу, Україна стала на новий шлях розвитку держави та права. Такі реформаційні зміни сприяють розвитку України як правової держави, в якій проголошено верховенство права та громадянське суспільство. Наступним етапом у розбудові ефективної системи правоохоронних органів є кадрова політика. Розробка та реалізація кадрової політики, що відповідає сучасним реаліям, формування високопрофесійного корпусу поліцейських, розстановка кадрів є запорукою виконання завдань покладених на Національну поліцію, як складову системи правоохоронних органів нашої держави.

Метою статті є дослідження питання окремих складових кадрової політики в органах Національної поліції, а саме підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації кадрів Національної поліції.

Правовий статус новоствореного органу Національної поліції, однойменним законом визначено наступним чином - центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України, та у своїй діяльності керується Конституцією

України, міжнародними договорами, ратифікованими Україною у встановленому порядку, законами України, зокрема «Про Національну поліцію» [5], «Про державну службу», актами Верховної Ради України, Президента та Кабінету Міністрів, а також актами Міністерства внутрішніх справ України. З урахуванням подвійного регулювання правового статусу поліцейського за Законом «Про Національну поліцію» та «Про державну службу» [6], можна зазначити, що до принципів діяльності поліції належать, ті що визначені в обох Законах, а саме: верховенства права, дотримання прав і свобод людини і громадянина, відкритості та прозорості, політичної нейтральності, безперервності, взаємодії з населенням на засадах партнерства [5], професіоналізм, патріотизм, добросовісність, ефективність, що стосується більш особистісних якостей працівника поліції [6].

Основою кадрового забезпечення є формування високопрофесійного складу працівників. Професіоналізм це сукупність досягнутих працівником навиків, досвіду, вмінь та знань у певній сфері життєдіяльності.

Платформою для стратегічного планування діяльності будь-якого органу має стати робота з кадрами, їх підготовкою, перепідготовкою, підвищенням їх професіоналізму, розвитку нових вмінь і навиків, з метою відповідності сучасним інформаційно-технічним особливостям розвитку суспільства. Відповідно до Концепції розвитку сектору безпеки і оборони Міністерству внутрішніх справ України надано роль головного органу в системі центральних органів виконавчої влади у сфері забезпечення охорони прав і свобод людини, передбачається реалізація деяких складових кадрової роботи, зокрема запровадити нові стандарти фізичної та вогневої підготовки персоналу; розробити політику оцінки якості надання правоохоронних послуг; завершити основний перерозподіл та скорочення чисельності персоналу з урахуванням європейських практик [1], чим підкреслено особливо важливу, навіть стратегічну роль кадрової роботи у формуванні органів, в тому числі Національної поліції.

Аналізуючи завдання Департаменту кадрового забезпечення Національної поліції, можна зазначити, що робота з кадрами проводиться в таких напрямках. По-перше, кадрове забезпечення службової діяльності органів поліції. По-друге, організаційно-методичне та інформаційне забезпечення роботи підрозділів кадрового забезпечення органів поліції. По-третє, забезпечення організації роботи з добору, вивчення та комплектування органів поліції кваліфікованими кадрами. По-четверте, організація та методичне забезпечення спеціальної підготовки вперше прийнятих на службу поліцейських з метою набуття ними знань та навичок необхідних для виконання повноважень поліції, тобто первинна професійна підготовка, організація та порядок проведення якої регулюється Положенням про організацію первинної професійної підготовки поліцейських, яких вперше прийнято на службу в поліції № 105. Так, зокрема, поліцейські, яких вперше прийнято на службу в поліції, проходять професійну підготовку з метою набуття ними спеціальних навичок, необхідних для виконання повноважень поліції, у тому числі відповідну спеціальну підготовку щодо зберігання, носіння, застосування і використання вогнепальної зброї [2].

Наступним завданням підрозділу є перепідготовка кадрів та підвищення кваліфікації. Щодо такого напрямку, як перепідготовка, то він полягає у оволодінні працівниками поліції новою професією. Це забезпечує попередження такої проблеми як вивільнення кадрів. Навіть внаслідок реформування органів ОВС було ліквідовано деякі підрозділи, утворені нові. При цьому при ліквідації того чи іншого підрозділу постає питання, що робити працівникам цього підрозділу. В такому випадку перепідготовка є найбільш ефективним засобом забезпечення працевлаштування вивільнених працівників ліквідованих підрозділів та потенційна можливість нести службу у новостворених підрозділах.

Підвищення кваліфікації - підвищення рівня готовності працівника поліції до виконання її професійних завдань та обов'язків або набуття особою здатності виконувати додаткові завдання та обов'язки шляхом набуття нових знань і вмінь у межах професійної діяльності або галузі знань. В даному випадку, наприклад, важливу роль відіграють такі навички, як надання первинної медичної допомоги, що потребує відповідних знань, враховуючи специфіку діяльності поліцейських такі випадки не рідкість. Також напрям підвищення кваліфікації має важливе значення в умовах кар'єрного зростання працівників поліції, адже отримуючи вищу посаду, особа повинна володіти не лише виконавчими навичками а й управлінськими.

Ще одним із завдань Департаменту є організація професійного навчання та стажування, системи психологічного забезпечення поліцейських. Що стосується самих працівників поліції, то їх професійний розвиток не припиняється після прийняття на службу. З метою закріплення і оновлення їх професійних знань, умінь та навичок, з урахуванням специфіки та профілю їх службової діяльності, постійно проводиться система заходів – службова підготовка [4].

Для забезпечення Національної поліції висококваліфікованими кадрами, підвищення їх професійного зростання здійснюється післядипломна освіта працівників. Це дозволяє задовольнити особисті індивідуальні потреби працівників поліції у професійному зростанні, а також забезпечити потреби держави у кваліфікованих кадрах високого рівня професіоналізму та культури, здатних компетентно і відповідально виконувати свої професійні обов'язки.

Згідно з Положенням про післядипломну освіту працівників поліції, Затвердженого Міністерством внутрішніх справ України від 24.12.2015 № 1625, видами післядипломної освіти працівників поліції є: спеціалізація, перепідготовка, підвищення кваліфікації, стажування [3].

Враховуючи специфіку структурної будови та розгалуженості Національної поліції, до складу якої входять кримінальна поліція, патрульна поліція, органи досудового розслідування, поліція охорони, спеціальна поліція та поліція особливого призначення, то саме спеціалізація полягає у формуванні профільної спеціалізованої програми підготовки, яка спрямована на конкретний напрям діяльності формуючи високоякісних професіоналів за рахунок звуження підготовки в конкретному напрямку, для того щоб забезпечити максимальний рівень підготовки працівників поліції у своїй сфері.

Стажування - набуття працівником поліції досвіду виконання завдань і обов'язків певної професійної діяльності або галузі знань також відіграє важливу роль у забезпеченні високоякісних кадрів. Обмін досвідом, особливо в рамках міжнародної співпраці, дозволяє більше розширити межі професіоналізму поліцейських.

Не менш важливим напрямком у роботі Департаменту є забезпечення соціального захисту поліцейських, інших працівників Національної поліції та членів їх сімей, а також організація та проведення соціально-гуманітарної роботи і заходів щодо забезпечення соціальної підтримки членів сімей працівників поліції, які загинули або отримали інвалідність. За останні роки збільшилася чисельність поліцейських, що постраждали внаслідок виконання службових обов'язків. Однією із негативних причин цього є нестабільна політична ситуація та воєнний конфлікт на Сході країни, що спричинило незаконне поширення зброї та боєприпасів, від яких неодноразово постраждали правоохоронці. Тому соціальний захист працівників поліції та членів їх сімей за таких умов відіграє особливо важливу роль.

Крім того, до завдань Департаменту належить забезпечення здійснення в Національній поліції організаційно-штатних

заходів, оптимального розподілу та ефективного використання наявної штатної чисельності поліції для виконання покладених на неї завдань та функцій.

А також організація роботи зі зміцнення дисципліни та законності в діяльності поліцейських, забезпечення прав і свобод громадян, проведення службових розслідувань, повної та об'єктивної перевірки обставин надзвичайних подій, здійснення яких належить до компетенції Департаменту, організація профілактичної роботи і надання методичної допомоги органам поліції із зазначених питань.

Забезпечення участі національного персоналу з числа працівників Національної поліції в міжнародних операціях з підтримки миру та безпеки, оперативне управління та контроль за його діяльністю, організація взаємодії з міжнародними організаціями з питань миротворчої діяльності.

Аналіз зазначених завдань Департаменту дозволяє виділити такі напрямки кадрової роботи – підбір, розстановка кадрів, навчання, стажування, підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації, міжнародне навчання та досвід, соціальний захист.

Окрім встановлених законом вимог до поліцейського, дуже важливо щоб він володів і особистісними якостями, такими як емоційна стійкість, що забезпечує уміння працювати в реальних екстремальних життєвих ситуаціях. Тому формування свідомого високопрофесійного працівника поліції повинно починатися на найбільш ранніх етапах його навчання і підготовки, починаючи з університетських лекційних занять, формувати в ньому не просто правознавця чи законознавця, а особистість, яка все своє життя готова присвятити службі українському народу, охороні прав і свобод людини і громадянина.

На основі проведеного дослідження можна зробити наступні висновки: по-перше, кадри – є основою в діяльності будь-якого органу, в тому числі й Національної поліції, особливо їх інтелектуальні, професійні, моральні показники; по-друге, кадрова робота, що полягає у доборі, підготовці, перепідготовці, підвищенні кваліфікації працівників поліції це складний, безперервний процес, який потребує постійного розвитку; по-третє, існує пряма залежність між ефективністю діяльності органів Національної поліції та їх якісним і кількісним складом працівників; по-четверте, формування поліції нового зразка, потребує нових управлінських підходів і методів у формуванні її кадрової політики і в її реалізації; по-п'яте, соціальний захист поліцейських та їх сімей дуже впливає на популярність самої професії поліцейського; по-шосте, висока ефективність діяльності поліції впливає на рівень довіри громадян як до інституту, що дійсно здатний здійснювати охорону прав та свобод людини.

Література:

1. Концепція розвитку сектору безпеки і оборони України: Концепція, Указ Президента Про Рішення Ради безпеки і оборони України від 14.03.2016 № 92/2016.
2. Про організацію первинної професійної підготовки поліцейських, яких вперше прийнято на службу в поліції: Положення затверджене Міністерством внутрішніх справ України від 16.02.2016 р., № 105.
3. Про організацію післядипломної освіти працівників Національної поліції: Положення затверджене Міністерством внутрішніх справ України від 24.12.2015 р. № 1625.
4. Про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України: Положення затверджене Міністерством внутрішніх справ України від 26.01.2016 р. № 50.
5. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII., Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2015., № 40-41., ст.379.
6. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2016., № 4., ст.43.

УДК 342.7

СОЦІАЛЬНЕ ПРИЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВИ ЯК ПРОБЛЕМА ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ТЕОРІЇ СУЧАСНОЇ ДЕРЖАВНОСТІ: ДЕЯКІ МЕТОДОЛОГІЧНІ ПИТАННЯ

Лошихін О., д-р юрид. наук, проф., Заслуж. економіст України, проф. кафедри конституційного та міжнародного права

Таврійський національний університет ім. В.І. Вернадського, Україна

Учасник конференції

Розглядаються деякі тенденції розвитку функцій сучасної держави та державності. Здійснюється аналіз сучасної державності як феномену, юридичної категорії та соціально-політичної реальності. Досліджуються сутність, функції та юридичний механізм реалізації завдань держави в контексті еволюції сучасної державності

Аналізуються теоретико-правові проблеми взаємодії між людиною, громадянським суспільством та державою в контексті еволюції сучасної державності, зокрема питання сутності державної влади та сучасної державності аналізуються через призму соціального призначення держави. Досліджуються принципи взаємодії людини та держави в умовах трансформації сучасної державності.

Виділено особливості еволюції сучасної державності в умовах становлення інститутів ринкової економіки, реалізації еко-гуманістичної доктрини держави та її соціального призначення. Показані особливості функціонування держави та модернізації механізму сучасної держави в контексті становлення громадянського суспільства.

Ключові слова: держава, державність, громадянське суспільство, еволюція державності, функції держави, соціальне призначення держави.

Certain trends in the development of the present-day state's functions and statehood are examined. The analysis of the present-day statehood as a phenomenon, a legal category and a social and political reality is performed. The essence, functions and legal mechanism of realization of the state's tasks in the context of evolution of the present-day statehood are investigated.